

مشاورهٔ توان بخشی

(آشنایی با صرع)

مؤلفان :

دکتر طیبه زندی پور، دانشیار دانشگاه الزهراء (س)

مریم رنجبر، کارشناس ارشد توان بخشی و صرع

نشر سوالان

سرشناسه:	زندى پور، طيبه، ۱۳۲۴
عنوان قراردادى:	آشنايى با صرع
عنوان و پديدآور:	مشاوره توانبخشى (آشنايى با صرع) / مؤلفان: طيبه زندى پور، مريم رنجبر
مشخصات نشر:	تهران، نشر ساوالان، ۱۳۸۵
مشخصات ظاهرى:	ده، ۱۲۸ ص: مصور، جدول، نمودار
شابک:	۱۵۰۰۰ ريال : 964-7609-33-7-7
يادداشت:	فينا. کتابنامه: ص، ۱۲۵ - ۱۲۸ .
موضوع:	صرع، توانبخشى، راهنماي آموزشى، معلولان - راهنماي مهارتهاي زندگي، معلولان - مراقبتهاي خانگي
شناسه افزوده:	رنجبر، مريم، ۱۳۵۳ .
رده بندي کنگره:	م ۹ و / RC۳۷۳
رده بندي ديويي:	۶۱۶/۸۵۳
کتابخانه ملي ايران:	م ۸۵-۳۸۲۸۳

نشر ساوالان

نام کتاب: مشاوره توانبخشى (آشنايى با صرع)

مؤلفان: طيبه زندى پور، مريم رنجبر

ناشر: ساوالان

نوبت و تاريخ چاپ: اول، ۱۳۸۵

چاپ و صحافى:

شمارگان: ۱۰۰۰

قيمت: ۱۵۰۰ تومان

شابک: 964 - 7609 - 33 - 7 964-7609-33-7-7

آدرس: روبروى دانشگاه تهران - پاساژ فروزنده - شماره ۲۱۴

تلفن: ۶۶۹۵۱۹۴۳ فکس: ۶۶۹۶۱۲۷۵

فهرست مطالب

۹ مقدمه
۱ فصل اول : کلیات
۳ صرع چیست؟
۴ تاریخچه صرع
۵ همه گیر شناسی (اپیدمی یولوژی)
۷ فصل دوم: شناخت دستگاه عصبی و اختلالاتی تشنجی
۹ مروری اجمالی بر آناتومی و فیزیولوژی دستگاه اعصاب
۱۰ آناتومی سیستم عصبی
۱۰ سلولهای عصبی
۱۲ انتقال دهنده‌های عصبی
۱۲ سیستم اعصاب مرکزی
۱۲ آناتومی مغز
۱۵ اندامهای محافظ مغز
۱۵ آناتومی طناب نخاعی
۱۶ اندام محافظ نخاع
۱۶ سیستم اعصاب محیطی
۱۸ تعریف جمله‌های تشنجی و انواع تشنجا (پاتولوژی و علل به وجود آورنده)
۱۸ تعریف تشنج
۱۸ صرع
۱۹ شیوع صرع
۲۰ علل صرع (تشنج)

۲۰ علل شایع تشنجه
۲۱ الف) اختلالاتهای اولیه مغز و اعصاب
۲۳ ب) اختلالاتهای سیستمیک
۲۴ تقسیم بندی انواع تشنج بر اساس طبقه بندی بین المللی
۳۰ تأثیر وراثت و ژنتیک در صرع
۳۱ بروز صرع در سنین مختلف
۳۲ صرعه‌های شایع دوران کودکی
۳۲ مراقبتهای عمومی که مبتلا به صرع و خانواده‌ها باید بدانند
۳۵ مراقبتهای اطرافیان و خانواده و بیمار
۳۶ اطلاعات عمومی
۳۹ فصل سوم: مراقبت و درمان صرع
۴۱ درمان صرع
۴۲ مواردی که باید مصروع و خانواده او هنگام دارو درمانی به آنها توجه نمایند
۴۴ صرع و زنان
۴۷ صرع و حاملگی
۴۸ صرع در سالمندان
۵۰ درمانهای غیر دارویی
۵۰ جراحی
۵۰ معرفی درمانهای غیر دارویی دیگر
۵۱ بیوفیدبک - خودکترلی
۵۳ روش درمان با آرمیدگی پیش رونده
۵۴ یوگا

۵۴	درمانهای گیاهی
۵۴	طب سوزنی
۵۵	تغذیه درمانی
۵۶	ورزش و فعالیت جسمی
۵۷	صرع و موسیقی
۵۹	فصل چهارم: نکات مشاوره‌ای و آموزش و پرورش کودکان متأثر از صرع
۶۱	مشاوره چیست؟
۶۱	چه کسانی به مشاور یا روان شناس مراجعه می کنند؟
۶۲	به چه دلایلی مردم نزد مشاور یا روان شناس می روند؟
۶۳	کلیاتی در مشاوره با افراد دارای صرع
۶۶	چگونگی رفتار والدین و اعضای خانواده با کودک دارای صرع
۶۹	وظایف والدین و اولیای مدرسه در قبال کودک مصروع
۷۱	یادگیری و آموزش و پرورش کودکان دارای صرع
۷۱	صرع و یادگیری
۷۳	صرع و تنبلی
۷۵	صرع و امتحان
۷۵	صرع و مدرسه استثنایی
۷۶	صرع و کلاس درس
۷۸	رفتار کودک دارای صرع
۸۰	صرع و ورزش
۸۳	صرع و بازی در پارک
۸۵	صرع و دانشگاه
۸۷	صرع و نبوغ

۹۰ کودکان و نوجوانان از صرع خود چه می‌گویند؟
۹۷ فصل پنجم: نکات ایمنی و بهداشتی مورد توجه افراد دارای صرع
۹۹ نکات ایمنی قابل توجه در خانه برای حفظ سلامتی مصروع
۹۹ در حیاط
۹۹ در اتاقها
۱۰۰ در آشپزخانه
۱۰۱ در اتاق خواب
۱۰۲ در حمام
۱۰۲ در محیط کار
۱۰۳ هنگام کار با کامپیوتر و تماشای تلویزیون
۱۰۳ موارد بهداشتی قابل توجه افراد دارای صرع
۱۰۴ طرز مسواک زدن صحیح
۱۰۵ تورم لثه و داروهای ضد صرع
۱۰۶ صرع و حساسیت به نور
۱۰۷ بازیهای کامپیوتری و حساسیت به نور
۱۰۸ مراسم و جشنها، نورهای دیسکو و افراد حساس به نور
۱۰۹ صرع و اشتغال
۱۱۲ صرع و رانندگی
۱۱۵ معرفی انجمن صرع ایران
۱۱۷ پرسش و پاسخهای متداول درباره صرع
۱۲۳ پیشنهادها
۱۲۵ منابع

مقدمه

به رغم اینکه صرع یکی از قدیمی‌ترین و شایع‌ترین اختلالات عصبی شناخته شده در جهان و ایران است و یکی از درمان پذیرترین بیماریهای مغزی به شمار می‌آید، هنوز هم مشاهده می‌شود که بسیاری از مردم آن را یک بیماری غیر قابل کنترل می‌پندارند. عدم آگاهی و عقاید نادرست پیرامون صرع موجب شده است که تصور عده‌ای از افراد درباره صرع محدود به از دست دادن کنترل شخصی، بر زمین افتادن، دست و پا زدن، از هوش رفتن، کف کردن دهان و تشنج شدید باشد. از آنجا که این حالتها، که تنها عوارض یکی از انواع متعدد صرع است، بسار ناخوشایند و تألم برانگیز است اغلب خانواده‌ها از داشتن فرزند یا عضو مصروع احساس شرم زدگی و خجالت دارند و سعی می‌کنند حتی المقدور آن را انکار یا کتمان نموده و از بحث پیرامون آن خودداری کنند.

عدم اطلاع رسانی کافی، ناشناخته ماندن پاره‌ای از علل صرع و آمیخته بودن آن با خرافات و بطور کلی نگرش منفی نسبت به صرع از مهمترین دلایل شیوع انکار و پنهان ساختن آن و در نتیجه عدم توجه لازم به پیشگیری و درمان است. متأسفانه یکی از مهمترین مشکلات افراد مبتلا

به صرع و خانواده‌های آنها همین نگرش منفی مردم و جامعه به این مشکل است. تفکر غیر علمی و نادرست نسبت به صرع باعث می‌شود که افراد مصروع از حقوق حقه خود نسبت به درمان شایسته، آموزش و پرورش مناسب، تفریحات سالم، کار و اشتغال، استخدام دولتی و سایر حقوق شهروندی مساوی با افراد عادی برخوردار نشوند و این امر بر انزوای اجتماعی، ناکامیها، محرومیتها، اضطراب و افسردگی، عدم اعتماد به نفس و عزت نفس آنها بیفزاید. دفاع از حقوق مصروعین مستلزم اطلاع رسانی هر چه بیشتر از طریق نهادهای اجتماعی ذریبط، مشارکت همگانی و همکاری خود بیماران و خانواده‌های آنها در افزایش دانش عمومی و تغییر نگرش آحاد جامعه نسبت به این بیماری است.

نویسندگان این کتاب، که از مدافعان ارائه خدمات مشاوره و بهداشت روانی توأم با درمانهای پزشکی و دارویی هستند، با انگیزه ارتقای دانش عمومی از صرع، بر آن شدند تا با یاری خداوند منان این مجموعه مختصر علمی به زبان ساده و در خور حوصله و فهم عموم را تدوین نمایند. با این امید که با برداشتن گامی هر چند کوچک، در جهت اطلاع رسانی بیشتر و تقویت گامهای دیگری که سایرین از جمله انجمن محترم صرع ایران در حمایت از حقوق مصروعین برداشته‌اند سهم باشند.